

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Petri Laurenii Societatis Jesu, SS. Theologiæ
Doctoris, & SS. Canonum Professoris Vicarius Episcopalis,
Sive Tractatus Quaternarius Per Quæstiones & Responsa
Canonica Deductus**

Leuren, Peter

Coloniae Agrippinae, 1708

78. An, & qualiter Vicarius tam contra suam quàm Episcopi sui sententiam restituere possit in integrum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74203](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74203)

n. 6. num. 7. Barbof. Jur. Eccles. l. 1. c. 15. num. 18. juxta Clem. 2. de rescrip. & c. Romana. de appellat. in 6. contra Germon. de indulg. Cardin. l. 1. c. 7. num. 88. Et sic in specie, etiam si Vicarius resideat in civitate, restrictè tamen ad illam tantum, aut ad alium locum vel loca & partem Diocesis, non ad totam, adhuc ab eo appellari possit ad Episcopum; quia remaneret foraneus. Garc. loc. cit. num. 30. ubi ait in *Abulens. matrim. de Anno 1542.* resolutum à Rota, à Judice Metropolitano Archiepiscopi Compostellani residente in civitate Salmantina deputato ad cognoscendum de causis appellationum certorum Episcopatum Suffraganeorum tanquam Vicario foraneo posse appellari ad Archiepiscopum. Pax Jord. loc. cit. num. 50. Sbroz. l. 1. q. 23. num. 4. ubi dicit, talem Vicarium restrictè constitutum ad civitatem non dici generalem, sed delegatum *juncto num. 9.* ubi dicit, à Vicarii foranei sententia dari appellationem ad Episcopum, aut ejus Vicarium generalem. Item q. 29. num. 1. & 2. ubi talem dicit esse Vicarium foraneum, & non habere idem tribunal cum Episcopo. Unde mirum est, quòd hic auctor tam manifestè sibi contradicat l. 3. q. 2. num. 5. ubi is expressè: *Ampliatur primò, etiam non dari appellationem ad Episcopum à sententia Vicarii generalis constituti in Civitate tantum, &c.* quia is non est verè & absolute generalis, ut Garc. loc. cit. num. 53. & ipse Sbroz. confessus erat cit. q. 29. Sic itaque appellari poterit à Vicario foraneo ad Episcopum, cujus est Vicarius foraneus, vel ejus Vicarium generalem. Garc. loc. cit. num. 29. citans quamplures. Sbroz. l. 2. q. 62. num. 6. ubi expressè: *Quia foraneus Vicarius dependet à Vicario generali seu principali, & eidem subditus est, ab ejus sententia ad Vicarium generalem appellatur.* Citat pro hoc Archidiacon. in c. 2. de consuetudine in 6. in fine. Cardin. in Clem. 2. de rescrip. num. 25. Felin. in c. si quis contra. De foro compet. num. 5. & plures alios. Limitat tamen hoc ipsum Sbroz. cit. q. 62. num. 8. & 9. ut non procedat appellatio à foraneo ad Vicarium generalem, dum appareret, quòd propter causas delegatas ab Episcopo potestas detracta esset ab ordinaria potestate Vicarii generalis, & concessa foraneo; eò quòd tunc Vicarius quòd ad illas causas non subsit Vicario generali. Sed neque à Vicario tali foraneo appellari potest præterito Episcopo, ejusque Vicario ad Metropolitanum. Sbroz. l. 3. q. 2. n. 6. nisi forte consuetudo haberet aliud, Sbroz. ibidem n. 7.

Quæstio 76. Ad quem ergo detur appellatio à sententia diffinitiva Vicarii generalis?

Respondeo: Ad Archiepiscopum seu Metropolitanum Episcopi, cujus est Vicarius, vel ad Papam, sive ad illum, ad quem appellaretur ab Episcopo. Sbroz. l. 3. q. 1. num. 1. juxta c. Romana. de appellat. in 6. & ibi Innoc. & Archid. Idque non obstante in contrarium consuetudine etiam immemorali. Sbroz. ibid. num. 2. Ita tamen, ut procedat in appellationibus à diffinitiva, vel ab alia habente vim diffinitivæ, & cujus gravamen per appellationem à diffinitiva reparari nequit; secus enim est ab interlocutoria, vel à quocunque alio gravamine ante diffinitivam. Sbroz. num. 3. De cetero Metropolitanus cognoscere non poterit de negotio principali omisso articulo appellationis, etiam cum consensu Vicarii Episcopi Suffraganei, nisi ejusdem ad sit mandatum speciale. Sbroz. num. 4. & 5. citans Jo. Baptist. Ferret. conf. 307. num. 1. & 2.

Quæstio 77. An à sententia Vicarii generalis supplicari possit ad Episcopum?

Respondeo negativè. Barbof. de off. & potest. Episc. p. 3. alleg. 54. num. 49. citans Marches. de commiss. p. 1. c. 6. n. 118. Pax Jord. l. cit. num. 63. ex Sbroz. l. 3. q. 12. à n. 2. citante pro hoc Host. & Archid. c. Romana. Cardin. in Clem. 2. de rescrip. n. 8. Aufser. in addit. ad Tolosan. q. 439. & c. Rationem ex iisdem Authoribus dat Sbroz. primò. Quòd si à sententia Vicarii supplicari possit ad Episcopum, fieret fraus prohibita: appellationi contra mentem cit. c. Romana. & c. 2. de conscrip. in 6. & contra regul. juris in 6. quòd una vià prohibetur, ad illud alia vià non debet admitti. Secundò, quòd vel sic non esset idem consistorium Vicarii cum Episcopo, si à consistorio Vicarii supplicari possit ad consistorium Episcopi; adeoque jam prohibita appellatione ab ipso, prohibitum quoque est supplicare ad Episcopum, non obstante ut Sbroz. l. cit. num. 6. quòd supplicatio de cetero differat ab appellatione: siquidem differentia illa procedat in casibus expressis, in aliis verò supplicatio & appellatio procedant pari passu, ut Roland à Valle conf. 94. n. 9. & seg. vol. 3. Imol. conf. 146. col. 4. in fine. Uti etiam differentiam illam inter supplicationem & appellationem locum habere dicit n. 7. si fieret Principi habenti jurisdictionem diversam à suo Judice; non verò si fiat Episcopo habenti eandem jurisdictionem cum suo Vicario.

2. Ampliat quoque hanc doctrinam de supplicatione prohibita ad Episcopum Sbroz. l. cit. ut locum quoque habeat in Vicario Capituli sede vacante, citans pro hoc Pavin. de potest. Capit. sed. vac. p. 2. q. 10. num. 14. Jo. And. in cit. c. Romana. de appell. in 6. Zenzel. in Clem. 2. de rescrip.

3. Limitatur tamen etiam à Sbroz. l. cit. n. 10. responsio nostra, ut procedat de supplicatione strictè tali, non autem, ubi agitur de restitutione largè tali, qualem vocat, quæ concernit, seu respicit commodum restitutionis in integrum; eò quòd, si supplicatio porrigatur ad solum effectum restitutionis in integrum, seu suam intentionem unicè fundet in hoc remedio restitutionis, poterit interponi, & poterit Episcopus eidem supplicationi deferens restituere in integrum adversus Vicarii sui sententiam, non secus ac ipse Vicarius contra sententiam à seipso latam potest concedere condemnato hanc restitutionem. Sbroz. cit. n. 10. Pax Jord. cit. n. 63. Barbof. cit. n. 51. citante pro hoc Capell. Tholosan. decis. 479. Cabellin. millelo q. 747. Bertach. de Episc. p. 5. l. 4. n. 67. Cuch. Instit. major. l. 3. lit. 9. de Episc. n. 308. Zerol. in pr. p. 1. v. Vicarius §. 5. & c. pro cujus ulteriores declarat. fit

Quæstio 78. Num igitur & qualiter Vicarius tam contra suam, quam Episcopi sui sententiam restituere possit in integrum?

Respondeo primò: Possit Vicarium contra sententiam à se ipso latam restituere in integrum jam dictum est, stabilitque id ipsum Sbroz. l. 3. q. 13. n. 1. & 2. citatis quam plurimis, & insuper hac ratione desumpta ex c. causa. junctà Gl. v. habentibus. de restitution. in integ. quòd Ordinarij, qui habent jurisdictionem cum administratione (qualiter illam habet Vicarius generalis Episcopi, ut dictum supra) possunt concedere restitutionem in integrum.

2. Ampliatur id ipsum primò à Sbroz. l. cit. num. 4. ut procedat tam in restitutione in integrum, quæ

quæ conceditur minori, quam in ea, quæ conceditur majori ex causa, ut Abb. in c. ex literis, n. 11. in fine. Ampliatur ab eodem secundo, n. 3. janco n. 12. & 13. ut procedat quoque in Vicario foraneo delegato ad univertitatem causarum. citat pro hoc Abbat. in c. causa. de restitut. in integ. n. 7. probarique ait ex eod. c. c. ausu, ubi dicitur delegatum ab Ordinario habente administrationem posse restituere in integrum. Veruntamen hæc extensio non videtur subsistere cum eo, quod n. 2. dixerat ex c. causa, nempe quod Ordinarii, qui habent jurisdictionem cum administratione, possint in integrum restituere; siquidem à sensu contrario patet, quod qui non est Ordinarius, seu ordinarius jurisdictionem non habet, sed delegatam (qualis est ille Vicarius foraneus) restituere nequeat.

3. Limitatur è contra responsio à Sbroz. à n. 8. ut Vicarius adversus sententiam à se latam non possit restituere in integrum, dum sententia illa transisset in rem judicatam; eò quod Judex sine Principe restituere tantum possit adversus sententiã in casibus, in quibus ea non transit in rem judicatam, ut quando lata esset in contumaciam illius, qui ex forma statuti habetur pro confessio & convicto, quæ nunquam transit in rem judicatam, ut Natta conf. 44. Cephal. conf. 241. n. 77. non verò, quando sententia Judicis transit in rem judicatam; tunc enim non sit concedenda restitutio, nisi à Principe, ut Imol. Franc. Decius in c. tua. de appellatione. Afflic. super confit. Reg. tit. que sint regalia. n. 99. Roland. conf. 38. & 43. l. 2. & alii, quos citat Sbroz. n. 10.

4. Respondeo secundo, Vicarium quoque restituere posse in integrum adversus sententiam latam ab Episcopo, tradit Sbroz. l. c. num. 5. citatis pro hoc Rebuff. in pr. benef. tit. forma Vicar. Archiep. num. 155. Marant. de ordin. judic. p. 6. tit. & quandoque appell. n. 382. Innoc. in c. dilecti. de privileg. Conrad. in templo judic. l. 2. c. 6. §. 2. n. 10. &c. Cumque idem Sbroz. n. 11. dixisset: declaratur (nempe quod Vicarius restituere possit) ut procedat quò ad restitutionem in integrum adversus sententiam suam tantum, secus contra sententiam Episcopi, contra quam restituere non potest, ut Abb. in c. cum ex literis. de restitutione in integ. n. 3. eò quod restitutio in integrum contra sententiam tractari debeat coram superiore ipsius judicantis l. primò. c. ubi & apud quem restit. in integ. & l. adversus. c. si adversus rem judicatam. subjungit: sed ista declaratio non esset recipienda per ea que dicta sunt supra, nempe n. 3.

5. Atque ex his jam deducitur à fortiore, posse Episcopum adversus sententiam Vicarii sui restituere in integrum. Sbroz. l. 3. q. 12. num. 10. & 11. citans Bertach. de Episc. p. 6. l. 4. tit. de Vicar. Episc. num. 18. Cuch. institut. Juris. Can. de Episcopo. n. 308. Franc. in c. dilecti. de appell. q. 9. &c. juxta dicta à nobis quasi proced.

Questio 79. Num de cetero quoque supplicari possit Episcopo propter gravamen illatum à Vicario generali, aut etiam agi de nullitate sententiæ late à Vicario?

1. Respondeo ad primùm affirmativè, Laym. in c. non putamus. de consuetud. in 6. n. 3. citans Jo. An. l. in c. Romana. col. 1. & Jo. Monach. n. 3. de appellat. in 6. & sic rejecta appellandi facultate conceditur saltem querelæ, seu supplicationis remedium, juxta l. si quis. junctâ Gl. & aushen. c. de precibus Imperatori offer. ubi habetur: licet à sententia Præfecti prætorio appellari non poterit, potuisse tamen intra dies decem supplicari ad Imperatorem. Laym.

2. Respondeo quoque ad secundùm affirmativè Laym. l. c. n. 4. citans Franc. in cit. c. non putamus. n. 10. Marant. in speculo aureo, sive de ordin. judic. p. 6. q. 5. Reg. 2. n. 391. Ait quoque Laym. his non obtinere, quòd censetur esse substantialiter idem tribunal Episcopi & Vicarii; eò quod nihilominus jurisdictiono Vicarii differat à jurisdictione Episcopi tanquam ab ea dependens. Eandem doctrinam tradit Laym. in c. Romana. de off. Vicar. in 6. n. 9. in fine. ubi: tamen si à Vicario generali ad Episcopum appellari nequeat, tamen supplicari potest, ut acta ejus rescendantur, vel de nullitate sententiæ cognoscatur, quia talis supplicatio vel petitio etiam ad ipsum Vicarium dirigi potest, ut notavit Cardin. in Clem. 2. de rescrip. q. 7. Sic Episcopum posse cognoscere de nullitate sententiæ sui Vicarii, & è contra, tradit Sbroz. l. 3. q. 10. p. 1. citatis Cardin. ubi ante. n. 8. Gemiu. in c. non putamus. n. 3. Franc. ibidem col. ult. in fine. Possit quoque revocare sententiam interlocutoriam, ait Sbroz. l. c. n. 2. citatis Franco ubi ante. Vant. de nullit. sent. tit. coram quò null. n. 20. Cuch. Instit. Jur. Can. de Vicar. Episc. n. 116. Limitat tamen id ipsum Sbroz. ut Episcopus cognoscere possit de iniquitate sententiæ interlocutoria, eamque revocare in casu, quo id posset Vicarius & non aliter, citat pro hoc Glof. in c. 2. de consuetud. in 6. Bertach. de Episc. l. 4. p. 5. tit. pot. Episc. circa judic. n. 44. quem admodum etiam revocare potest Episcopus admissionem appellationis factam per vicarium eo casu, quo id posset Vicarius & contra. Sbroz. l. c. n. 3. citans Bertach. ubi ante.

3. De cetero, si Vicarius quidpiam ex commissione Officii seu Canonice egit, Episcopus revocare aut impugnare nequit. Laym. in c. non putamus. n. 5. Azor. Instit. mor. p. 2. l. 3. c. 43. q. 6. citans Rebuff. in pr. benef. tit. de Vicar. Episc. n. 40.

Questio 80. An Episcopus causam pendentem coram Vicario suo ad se revocare possit, aut etiam ei inibere, ne judicet in certa causa?

1. Respondeo affirmativè. Laym. l. c. n. 4. Sbroz. l. 3. q. 39. citans Gemiu. in c. licet. de off. Vicar. in 6. Calderin. Confil. 2. tit. de offic. Vicar. Abb. in c. si quis contra. de foro compet. Lectur. 1. n. 25. & Lectur. 2. n. 30. Bertach. de Episc. l. 4. p. 8. tit. de Vicar. Episc. n. 19. Marant. de ordin. Judic. p. 3. dist. 16. Covar. qq. pract. c. 9. Rebuff. de nominat. in presat. n. 39. Bero. conf. 22. n. 37. vol. 1. Cuch. ubi ante, n. 189. Si enim Episcopus potest ex toto revocare Vicarium, poterit etiam à fortiore revocare ex parte, prohibendo, ne in hac vel illa causa judicet. Sbroz. n. 2. & sicut quilibet, etiam inferior Episcopo, avocando ad se causam pendentem coram suo Vicario videtur ejus jurisdictionem suspendere quò ad illam causam, ut Abb. in c. ut nostrum. de appellat. n. 3. Unde jam Vicarius non poterit se intromittere; quia quantum ad illam causam habetur pro revocato. Sbroz. ex Gemiu. l. c. & consequenter gesta Vicarii in illa causa post avocationem vel prohibitionem ab Episcopo factam non valent Sbroz.

2. Ampliatur quoque responsio, ut Episcopus non solum Vicario, sed & ejusdem Vicarii sui delegato inibere possit, ne procedat in illa causa. Sbroz. l. c. n. 4. & apud illum Bertach. de Episc. l. 4. p. 5. tit. de potest. Episc. circa judic. n. 52. Avocare tamen ad se causam pendentem coram alio inferiore Ordinario, puta Archidiacono, Abbate &c. non posse Episcopum, ait Sbroz. n. 6. citatis Bertach. ubi ante. Franc. in c. nostrum. de appellat. not. ab. 3. Imol. &c.